

Nieuwsbrief Protestantse Gemeente Haarlem – Centrum

September 2023

VAN DE REDACTIE

Zoals u eerder in het kerkblad hebt kunnen lezen, is José van Ophem na tien jaar trouwe dienst gestopt met het opmaken van het kerkblad. We hebben hard gezocht naar een opvolger, maar die tot op heden niet gevonden. Daarom krijgt u deze keer een kerkblad in een ander jasje. U vindt ongeveer dezelfde informatie als voorheen, maar de opmaak is veel minder mooi. In de nabije toekomst zullen we bekijken of deze vorm houdbaar is, of dat we aanpassingen moeten doen. Ook is de verwachting dat de nieuwe kerk-app een uitkomst zal zijn voor de interne communicatie van onze gemeente.

Kopij voor de volgende nieuwsbrief kunt u tot 21 september sturen naar het vertrouwde mailadres: vdtgbavo@gmail.com.

Voor nu wensen we u veel leesplezier!

Hartelijke groet,

Marion Kroon en ds. Willemijn van Dijk

OVERZICHT KERKDIENTEN

Zondag 3 september ^[1] _[SEP] Grote Kerk 10.00u	Ds. W. van Dijk – Heij Crèche, kindernevendienst
Zondag 10 september ^[1] _[SEP] Grote Kerk 10:00u	Ds. W. Verschoor Crèche, kindernevendienst
Zondag 17 september Grote Kerk 10:00u	Ds. W. van Dijk – Heij <i>Avondmaal, m.m.v. de Oude Bavocantorie</i> Crèche, kindernevendienst
Zondag 24 september Grote Kerk 10:00u	Ds. W. van Dijk – Heij Startzondag Crèche, kindernevendienst
Zondag 1 oktober Grote Kerk 10:00u	Pastor Mario Boelen Crèche, kindernevendienst
Grote Kerk 19:00u	Concert De Marienkantorei uit Osnabrück o.l.v. Carsten Zündorf

Tijdens de eerste zondag van de maand kan er koffie meegebracht worden voor Stem in de Stad.

Ontvangen, delen, vieren en bewegen in de Protestantse Gemeente Haarlem – Centrum

Wie zijn wij als wijkgemeente Centrum? Hoe kunnen wij omschrijven waar we op vertrouwen, waar we op hopen en hoe het zit met onze liefde?

Die vraag kwam in de gemeente naar boven toen het beleidsplan werd gepresenteerd afgelopen jaar. We zijn een wijk binnen de PG Haarlem met een eigen kleur. Maar welke kleur precies? Om antwoord op die vraag te formuleren is er in onze wijkgemeente in het seizoen van 2022-2023 samen gezocht naar woorden die bij ons passen. Er zijn er zes huiskamergesprekken geweest waar ouderenpastor Esther en ik bijna 60 gemeenteleden gevraagd hebben naar hun kijk op de gemeente. 'Waarom ga je naar de kerk, en waarom precies naar deze gemeente?' was een vraag. 'Wat zou je graag willen behouden voor komende generaties?' en ook 'Waar zou je nog meer van willen?'. Op deze vragen werden heel verschillende antwoorden gegeven. Dat geeft allereerst een beeld van onze diversiteit. We zijn dan ook een gemeente met mensen die op eigen wijze de kerk beleven en woorden geven aan hun geloof. Dat laatste werd ook duidelijk toen we in de huiskamergesprekken met elkaar spraken over hoe we aankeken tegen geloof. Er werden allerlei symbolen meegenomen om de woorden kracht bij te zetten. Van een speelgoeddoog tot een sieraard, van een kinderboekje tot een waxinelichtjeshouder.

De kerkenraad is ook al een tijd bezig met het nadenken over onze identiteit. We zijn twee zaterdagen in 2021 en een retraite in 2023 bij elkaar geweest rondom dit onderwerp. Zo konden we voor langere tijd met elkaar inzoomen op de identiteit van de gemeente. Nadat we met elkaar over ons persoonlijke kijk op geloof hebben gesproken, hebben we uitgezoomd en nagedacht over de wijk waar we richting aan mogen geven. Wat is voor ons als gemeenteleden belangrijk? Hoe beleven we ons geloof? Hoe willen we graag als gemeente zijn en waarom? Uit deze mooie en intensieve gesprekken kwamen vier pijlers. Pijlers die, in de ogen van de kerkenraadsleden, stevig verwoordden wat voor een gemeente we zijn en willen zijn.

Nu de huiskamergesprekken zijn afgelopen en de opbrengst daarvan samengevoegd kan worden met de oogst van de verdiepende dagen van de kerkenraad, was het mooi om te zien hoe de pijlers goed aansloten bij dat wat er bij de huiskamergesprekken gezegd werd. Daarom kan de kerkenraad nu de vier pijlers presenteren en toelichten. En dat zal gaan gebeuren op startzondag; 24 september in de kerkdienst. Bent u er ook bij? Een dienst waarin het zal gaan over ontvangen, delen, vieren en bewegen...

UIT DE WIJK

Bijzonderheden bij de diensten

Zoals we van september gewend zijn de zondagen vaak gevuld met mooie en bijzondere diensten. Zo zullen we dit jaar de vredeszondag, 17 september, vieren met cantonij en avondmaal. 24 September is een datum om in de agenda te zetten want samen starten we het kerkelijk seizoen met de startzondag, een zondag van ontmoeting, gesprek en gezelligheid. Na de dienst wordt er een programma aangeboden waarbij u kennis kunt maken met de vier pijlers

en de gedachten achter de pijlers die geformuleerd zijn na de huiskamergesprekken en de kerkenraadsretraite. Fijn om dan veel mensen te horen en zien!

Zomeravondmuziek

Op zondag 1 oktober is er nog een nabrander van de zomeravond muziek. De Marienkantorei Haarlems partnerstad Osnabrück o.l.v. Carsten Zündorf geeft een concert t.g.v. het 75-jarig bestaan. Op het programma staan werken van o.a. Bach, Pepping, Hessenberg en Mauersberger, Grote Kerk, aanvang 19.00 uur.

3 september bijeenkomst nieuwe leden

Op zondag 3 september is er na de dienst in de consistorie een bijeenkomst voor nieuwe leden van onze gemeente. De mensen die sinds vorig jaar juli nieuw in onze gemeente zijn ingeschreven, hebben een uitnodigingskaart gekregen voor deze kennismaking. We hopen veel nieuwe mensen te ontmoeten na de dienst!

Bent u of jij nieuw en is er geen uitnodiging op de mat gekomen? Wees dan ook zeker welkom om gewoon aan te schuiven. We maken graag kennis!

Namens het pastoraal team,

ds. Willemijn

Groene kring en handen uit de mouwen

In een nieuwsbrief op 20 juli informeerden we jullie over het opzetten van een groene kring, vanwege jullie enorme interesse in een dergelijke kring n.a.v. de 'groene preek' van ds. Willemijn op 11 juni. Afgelopen weken hebben we via een digitale poll geïnterviewd waar jullie behoeften liggen. We hebben daar veel respons op gekregen, waarvoor veel dank!

Op basis van jullie reacties hebben we gekozen om een groene kring te organiseren waarbij we het boek **Groene Theologie (Trees van Montfoort)** gaan bespreken. Hier was de meeste interesse voor (75% van de respondenten!). Het boek bestaat uit vijf hoofdstukken. We organiseren daarom vijf avonden waarbij in principe (exacte indeling van de avonden moeten we nog vormgeven) elke avond één hoofdstuk centraal staat. Sommige hoofdstukken zijn lang, we zullen vooraf aangeven op welk gedeelte de focus van de bespreking ligt. We zullen daarbij ook gebruik maken van de gespreksvragen die speciaal voor dit boek zijn ontwikkeld.

Concreet:

- **Data:** Maandag 2 oktober, 30 oktober, 20 november, 11 december, 15 januari
- **Tijdstip:** 20.00 – 22.00 uur
- **Locatie:** Nader te bepalen (o.a. afhankelijk van aantal deelnemers)
- **Kosten:** Kosten van het boek (zelf aanschaffen). Tip: kijk eens op marktplaats of www.boekwinkeltjes.nl voor een mooie tweedehands exemplaar. Als de kosten een hoge drempel zijn om deel te nemen, laat het een van ons even weten.

- **Aanmelden:** stuur vóór 16 september een mailtje naar Anneke (annekeverboom@gmail.com)

Het is een theologisch boek en zal ons flink aan het denken zetten, maar we zullen daarbij altijd zoeken naar hoe we dit handen en voeten kunnen geven in ons eigen leven en de wereld om ons heen. We zien er naar uit om dit samen met jullie te ontdekken!

Ook hebben we uitgevraagd in welke praktische zaken jullie geïnteresseerd zijn. Diverse mensen hebben aangegeven te willen meedenken in een groene commissie, een keer naar een steunbetuiging van een A12-demonstratie mee willen of concreet de handen uit de mouwen willen steken. Erg leuk! We komen er binnenkort op terug wat we hier concreet mee gaan doen. Sommigen gaven aan dit vanwege de leeftijd helaas niet meer mogelijk is. We begrijpen dit helemaal. We voelen ons door jullie gesteund, dat is óók heel waardevol.

We horen het natuurlijk graag als jullie nog vragen of opmerkingen hebben. Stuur ons dan een berichtje of spreek ons aan in de kerk.

Hartelijke groet,

Ds. Willemijn (predikant@bavo.nl) en ^[SEP]Anneke Verboom (annekeverboom@gmail.com)

Ps. Nog een kleine tip: op zaterdag 21 oktober vindt in de Basiliek in Veenendaal het evenement 'Groen Gelovig' plaats, georganiseerd door o.a. Tearfund, Groene Kerken, de EO, Laudato Si, en Kerk in Actie. Sprekers zijn Rozemarijn van 't Einde, Evert Jan Ouweneel, Paul Schenderling en Ruth Valerio. Er zijn lezingen, workshops en muziek van de band Schrijvers voor Gerechtigheid. Meer info en tickets op www.groengelovig.tearfund.nl

VANUIT HET PASTORAAL TEAM

In memoriam: Klaas Veenhof

Op vrijdag 28 juli is Klaas Roelof Veenhof overleden. Klaas was 87 jaar.

Zijn leven lang was Klaas in goede gezondheid, totdat vorig jaar kanker bij hem werd geconstateerd. Lange tijd kon hij daar, ondanks de pijn, redelijk goed mee leven. Maar afgelopen weken ging zijn gezondheid snel achteruit. Omringd door zijn geliefde vrouw Janny en hun drie dochters is hij overleden.

Klaas was een markante en erudiete man. Hij groeide op in een gezin van theologen. Ook hij studeerde theologie, in Kampen. Daar leerde hij zijn vrouw Janny kennen. Tijdens zijn studie wekten met name de oude Babylonische en Assyrische handschriften zijn interesse, en daarin zou hij zich zijn leven lang blijven specialiseren. Zo raakte hij verbonden aan de Katholieke Universiteit in Nijmegen en later werd hij hoogleraar aan de VU in Amsterdam en de Universiteit

Leiden. Ook heeft hij vanwege zijn kennis en kunde onder andere veel betekend voor het Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap.

Tot het laatste toe bleef hij bezig met het bestuderen en onderzoeken van deze oude handschriften.

Klaas was dankbaar dat hij afgelopen februari nog samen met Janny hun 60-jarig huwelijksjubileum kon vieren, omringd door hun kinderen, kleinkinderen, familie en vrienden.

Nadat zij jarenlang verbonden waren aan de Nederlands Gereformeerde Kerk in Heemstede maakten zij de overstap naar onze gemeente, waar zij actief betrokken waren, onder andere als vrijwilligers bij de openstelling van de Nieuwe Kerk en in de gemeentekring. Ook was Klaas jarenlang, tot vorig jaar nog, betrokken bij de commissie Vorming en Toerusting.

Klaas had berusting in het einde dat kwam. Hij kon dankbaar terugkijken op een goed en vol leven.

Op vrijdag 4 augustus heeft de afscheidsdienst plaatsgevonden in de Nieuwe Kerk. Naderhand is Klaas begraven op de natuurbegraafplaats in Geestmerloo.

We bidden voor Janny, de kinderen en kleinkinderen, nu zij hun man, vader en opa moeten missen.

Theemiddag 28 september

Na een zomerstop gaat de theemiddag in september weer van start. Let op: dit keer op donderdag 28 september (en dus niet de derde donderdag van de maand).

Dit keer ontvangen we Alice Nederkoorn als gastspreker. Zij zal ons van alles vertellen over de geschiedenis van de Witte Herenstraat, en over de Lutherse Kerk die daar staat (en waarvan Alice gemeentelid is). Het belooft weer een interessante middag te worden! Van harte welkom van 14.00-15.30 uur in het wijkgebouw.

PERSOONLIJKE BERICHTEN

Even voorstellen

Wij zijn Eelco en Margriet en ons dochtertje Joëlle is zondag 27 augustus gedoopt. Dus tijd om ook ons voor te stellen aan jullie. Eelco (32) en ik (33) zijn eind 2020 in Haarlem komen wonen. Sinds begin dit jaar zijn we regelmatig op zondag in de kerk en leren we de gemeente kennen. Eelco werkt als programmeur en fietst daarnaast graag op zijn racefiets. En hij heeft zelfs al een paar keer de Elfstedentocht gefietst! Ik (Margriet) werk bij Print en Pixels in Haarlem (als onderdeel van mijn traject naar werk) en leer daar steeds meer over de grafische programma's voor het opmaken van onder andere geboortekaartjes, flyers en visitekaartjes. Ook vind ik het leuk om als ik tijd heb sokken te breien en leuke kaartjes te ontwerpen. Joëlle is inmiddels al bijna 2 jaar en gaat graag naar buiten en zul je ook na de dienst rond zien rennen in de kerk. Leuk om samen kerk te zijn en elkaar beter te leren kennen!

Groetjes, Eelco, Margriet en Joëlle

Even voorstellen

Wij zijn Hreggvidur en Willeke, afgelopen zondag hebben wij onze prachtige zoon Elias laten dopen. We zijn blij met deze zegening en hopen dat ook hij de kerk als een fijne plek gaat ervaren. Wij wonen en werken beide in Haarlem. Hreggvidur als boomverzorger en Willeke is werkzaam in de kinderopvang. Al sinds een aantal jaar komt vooral Willeke regelmatig met plezier naar de diensten. We hopen jullie allen als gezin de komende jaren beter te leren kennen. Wij voelen ons in elk geval al erg welkom.

Bedankt!

Na twee stageperiodes zit mijn tijd in Haarlem-Centrum erop. In het voorjaar van 2023 hield ik me bezig met vieren. In april en mei van dit jaar mocht ik mooie gesprekken over leven en geloof voeren met verschillende gemeenteleden. Ook was ik bij de kerkenraad om met elkaar te spreken over duurzaamheid en klimaat. Via deze weg wil ik graag iedereen bedanken die mijn stage mogelijk maakte. Natuurlijk vooral Willemijn; die ik heb leren kennen als een kundige predikant en stagebegeleider. Fijn dat zij hier uren voor kon vrijmaken. En daarnaast de gemeente als geheel, jullie zijn een gastvrije plek. Ik kom graag een keer terug (als ik in bezit ben van een preekconsent). Alle goeds gewenst!

Dorien Keus

Dank lieve mensen

Ik wil iedereen bedanken voor alles wat ik heb mogen ontvangen bij mijn afscheid als koster. Zoveel lieve woorden, cadeaus en belangstelling maken die dag onvergetelijk. Ik kan terugzien op een mooie tijd, maar ik zal jullie missen. We zien elkaar nog wel met de kerkdiensten, want we zijn nog niet weg uit Haarlem.

Bas Romeijn

VANUIT DE PUBLICITEITSCOMMISSIE

Open monumentendagen in de Bavo

Op zaterdag 9 en zondag 10 september zijn de open monumentendagen. De Bavo is op deze dagen ook geopend. Het thema is dit jaar 'Levend erfgoed', zie ook: <https://www.openmonumentendag.nl/thema/>

De pr-commissie wil bij het thema aansluiten door de Bijbel op deze dagen centraal te stellen. En wel door de bezoekers verschillende bijbels en bijbeluitgaven te tonen (kinderbijbels, verschillende vertalingen, etc.) op een leestafel.

Daarom tevens in dit bericht een oproep om in de boekenkast te kijken of je nog bijbels hebt die we op de leestafel kunnen leggen.

Daarnaast geven we algemene informatie over onze wijkgemeente. En om die informatie een gezicht te geven, vragen wij gemeenteleden om een paar uurtjes bij deze gemeentetafel te staan. We hopen op deze manier bezoekers te informeren over het kerkgebouw, over onze gemeente en wat ons bezielt en als mensen dat aangeven, met bezoekers in gesprek te gaan.

Heb je tijd en wil je meedoen? Stuur dan een e-mail naar Nelleke Bouma, n.bouma61@gmail.com.

Namens de pr-commissie,
Nelleke Bouma

JEUGDWERK

BAVONACHT 2023

Zaterdagavond 16 september vindt de Bavonacht weer plaats. Alle tieners vanaf 12 jaar zijn welkom om een nachtje in de Bavo te slapen. Het belooft weer een mooie nacht te worden met spelletjes, dwalen over de zolders en meer gezelligheid. Wil je erbij zijn, meld je dan aan bij Marianne Immink of Stefan van Dijk. Meer informatie volgt.

Terugblik Kidskamp 2023 met Julia Bras

Elk jaar is er een kinderkerk kamp (kortweg Kidscamp) dat wordt georganiseerd door de Immanuelkerk (Haarlem Noord Spaarndam), Grote Kerk (Haarlem Centrum) en de Ontmoetingskerk (Haarlem Schalkwijk).

Vroeger waren er aparte kidskampen per kerk maar door de

terugloop van het aantal kinderen is men gaan samenwerken. Dit jaar kregen we het idee om Oekraïense kinderen mee te vragen. Na contact met de gemeente Haarlem kregen we het adres van Haarlem4 Ukraine. De kampleiding vond het een mooi idee om zo Oekraïense en Nederlandse kinderen samen een kidskamp te laten beleven. Uiteindelijk waren er 23 Oekraïense en 13 Nederlandse kinderen aangemeld. Het Kidscamp werd van vrijdag 30 juni tot en met zondag 2 juli gehouden in de buurt op het terrein van de padvinderij "Het Naaldenveld" dat ligt tussen Haarlem en Zandvoort.

We kunnen tevreden terugkijken op een geslaagd kamp vol van verbinding en plezier. Maar hebben we ook ervaren dat dat niet vanzelf gaat. Het kost tijd en vertrouwen. In het begin waren de Oekraïense kinderen wat meer op elkaar gericht. Door aanpassing van het programma, maar vooral door veel plezier te maken, ontstond een gevoel van verbinding!

Na het kamp kwamen er veel positieve reacties binnen van zowel Oekraïense als Nederlandse ouders. De kinderen hebben genoten!

Het thema was Superhero, op zoek naar de held in jezelf! We zijn verrast door zoveel superhelden: zowel op het kamp, als buiten het kamp (alle hulp!) en ook in onszelf!

Pieter Dijkstra

VANUIT DE DIACONIE

Diaconale vakantieweek Roosevelthuis 7-14 oktober

Iedere zomer en ieder najaar worden er diaconale vakantieweken georganiseerd in het Roosevelthuis op landgoed Hydepark in Doorn. Deze vakantieweken zijn speciaal bedoeld voor mensen die normaal gesproken (thuis)zorg nodig hebben. Zowel het Roosevelthuis als de vrijwilligers van het huis zijn erop gericht om de vakantieguesten een heerlijke vakantieweek te bezorgen, met veel gezellige activiteiten. Van 7 t/m 14 oktober is er weer zo'n vakantieweek, en er zijn hiervoor nog plaatsen beschikbaar! Heeft u interesse of wilt u meer informatie, dan kunt u contact opnemen met ouderenpastor Esther van Bijsterveld: 0618154610.

VANUIT DE ZWO

Twee keer goed nieuws

Jullie doen regelmatig giften voor ons ZWO-project. Zo konden we zo'n vijf jaar geleden een school bouwen voor kinderen met een beperking in Kenia, in de plaats Koiban. We bouwden daar ook een verblijfsgebouw voor 100 meisjes. In de loop van de afgelopen vijf jaar hebben we geld ingezameld voor een nieuw project. Dat deden we met de zondag werelddiaconaat, door collectes en mensen die geld overmaken naar de ZWO-rekening. Op de rekening stond inmiddels meer dan 25.000 euro. Het goede nieuws is dat we in het noorden van Tanzania in Oldonyolandare een kleuterschool hebben gebouwd. De mensen in het dorp zijn daar heel blij mee. Dan komt het tweede goede nieuws. De ZWO-commissie heeft besloten om opnieuw een kleuterschool te gaan bouwen in Tanzania. Dat doen we omdat het leven van de Masai daar drastisch aan het veranderen is. Traditioneel trekken ze rond met hun vee. Dat staat steeds meer onder druk. De droogte heeft een grote invloed. De overheid wil graag dat de Masai zich

gaan settlen in dorpen. Maar er zijn geen bijna geen basisvoorzieningen in het noorden van Tanzania, veel te weinig scholen. Ik herinner me een gesprek met een oudste in het dorp waar we al een kleuterschool hebben gebouwd. Ik vroeg hoe zijn visie was op deze ontwikkelingen. Hij zei: "We moeten niet meer investeren in koeien maar in onze kinderen. En onderwijs is de beste investering."

Namens de ZWO-commissie,

Hans van Driel

VANUIT DE VERTROUWENSPERSONEN

Macht op zich is een neutraal woord dat zowel in positieve als negatieve zin gebruikt kan worden. Positief: denk aan de prachtige beginregel van Bonhoeffers lied "Door goede machten trouw en stil omgeven" (lied 511). Maar helaas is er ook een negatieve kant: machtsmisbruik, machtshonger, machtsbederf. Macht kan mensen in zijn greep krijgen en veel onheil stichten.

Machtsverhoudingen zijn normaal in onze maatschappij: in de politiek (kamervoorzitter - kamerlid), in het bedrijfsleven (leidinggevende - ondergeschikte), de gezondheidszorg (arts - patient), het onderwijs (leraar - leerling), de sport (trainer - pupil), de kerk (predikant - gemeentelid, jeugdouderling - tiener). In alle genoemde voorbeelden kan misbruik optreden: fysiek, emotioneel, financieel, seksueel. Machtsmisbruik kan uitgroeien tot situaties waarin iemand een ander structureel uitbuit, kleineert, in zijn/haar greep houdt.

Helaas vinden deze zaken ook in de kerk plaats, misschien niet altijd openbaar en duidelijk, maar toch....

Om slachtoffers van machtsmisbruik en grensoverschrijdend gedrag binnen de kerk bij te staan heeft de Protestantse Kerk in Nederland (PKN) besloten tot het aanstellen van vertrouwenspersonen in elke (wijk)gemeente. Deze vertrouwenspersonen zijn het eerste aanspreekpunt voor gemeenteleden in een onveilige situatie, en wil voor hen een open oor zijn, hen begeleiden en adviseren hoe verder te gaan. Dat alles onder strikte geheimhouding.

Wij, Bart Baak en Sandra Struys zijn in 2020 door de wijkkerkenraad als zodanig benoemd. Ons mailadres staat hieronder vermeld.

Mocht een gemeentelid om wat voor reden ook liever contact hebben met een vertrouwenspersoon van buiten onze gemeente, dan is dat natuurlijk ook mogelijk. In de ring Haarlem is dat momenteel aan de orde.

Een slachtoffer van seksueel misbruik kan zich ook rechtstreeks richten tot het SMRP, het landelijk meldpunt van seksueel misbruik in kerkelijke relaties. Hun e-mailadres is: info@smpr.nl

Het zijn geen prettige zaken om over te schrijven, maar ze zijn noodzakelijk waar het gaat om een veilige kerk, waarin we als jonge en oude gemeenteleden in vrede, vreugde en vrijheid met elkaar kunnen leven en geloven.

Aarzel daarom niet om, indien nodig, contact op te nemen met een van ons.

Bart Baak: vertrouwenspersoon.centrum2@pghaarlem.nl

Sandra Struys: vertrouwenspersoon.centrum1@pghaarlem.nl

PROTESTANTSE GEMEENTE

Bezoek van de PGH aan de Reformierte Gemeinde in Osnabrück

Op zondag 17 september brengen we een bezoek aan onze zustergemeente in Osnabrück. 's Ochtends nemen we deel aan de dienst in de Bergkirche. Daarna is er een lunch en een middagprogramma. Er zijn nog plaatsen beschikbaar in de bus! We vertrekken om 6.30 uur vanaf de Ontmoetingskerk. Ca. 19.30 uur zijn we weer terug. Eigen bijdrage €10, huishouden €15, maar dat mag geen belemmering zijn. U kunt zich opgeven bij Rosmarie Neff (rosmarieneff@gmail.com).

Vorming & Toerusting

Woensdag 20 september – Er is leven na de groei, met Paul Schenderling 20.00 uur in de Nieuwe Kerk

We weten het allemaal: het gaat niet goed met het klimaat en met de aarde. Als iedereen zo zou leven als een gemiddelde Nederlander, zou er drieënhalve aarde nodig zijn om in ieders behoeften te voorzien.

Het moet dus anders. Schenderling ziet maar één goede oplossing: we moeten af van het idee van economische groei - ook van 'groene groei'. In plaats daarvan moeten we drastisch bezuinigen op ons consumptiepatroon. Dat kan gestimuleerd worden door de belasting op arbeid te verschuiven naar belasting op consumptie. Het resultaat is volgens Schenderling een samenleving waarin de welvaart gehandhaafd blijft en mensen minder stress en meer vrije tijd hebben.

Paul Schenderling is econoom en werkt als adviseur op het gebied van sociale en ecologische vraagstukken. In samenwerking met 15 deskundigen uit 11 politieke partijen schreef hij het boek *Er is leven na de groei. Hoe we onze toekomst realistisch veiligstellen*.

Inspirerende bronnen

Woensdag 6 september – De levenskunst van een vluchteling, met Cansu Kilinc en Henk Esselink

20.00 uur in de kerk van het Apostolisch Genootschap, Laan van Berlijn 254

Hoe bouwt een nieuwkomer in Nederland haar leven op? Cansu Kilinc, politiek vluchteling uit Turkije, vertelt over haar ervaringen. Henk Esselink, werkzaam bij Vluchtelingenwerk geeft informatie over de opvang van vluchtelingen in Haarlem en omstreken.

COLLECTES

Collectebonnen

Bonnen zijn te bestellen door overmaking van € 10,50 (20 bonnen à € 0,50) of € 20,50 (20 bonnen à € 1,-) of € 40,50 (20 bonnen à € 2,-) per kaart, dus incl. € 0,50 per kaart administratiekosten, op IBAN: NL85 RABO 0373 7114 92 t.n.v. Commissie Collectebonnen PKN Haarlem-Oost. In verband met bezorging graag uw adres vermelden. Contactpersoon: Pieter Dijkstra, 06 44 180 633, pdijkstra11@gmail.com.

Collectedoelen september 2023

3 september	1 ^e Diaconie, werelddiaconaat, Kerk in Actie: jongeren en Israël 2 ^e Kerk
10 september	1 ^e Diaconie 2 ^e Kerk
17 september	1 ^e Diaconie, Werelddiaconaat, Kerk in Actie: landbouw Myanmar 2 ^e Kerk
24 september	1 ^e Diaconie, Zending, Kerk in Actie: Kerk en Syrië 2 ^e Kerk
1 oktober	1 ^e Diaconie, Kerk en Israël 2 ^e Kerk

Collecte opbrengst juli 2023

Collecte-opbrengste Bavo juli 2023			
datum	Diaconie	Kerk	Vesper
2-jul.	213,60	416,05	1.449,35
9-jul.	312,45	223,05	135,55
16-jul.	136,71	88,50	718,22
23-jul.	179,46	112,70	510,86
30-jul.	304,17	187,50	556,36